

RADIO FREE EUROPE - RADIO LIBERTY
k rukám pana redaktora Pavrovského
Vinohradská 1
Praha 1
110 00

V Neratovicích 20.ledna 1999

Vážený pane redaktore,

od 16.ledna 1969 do dnešních dnů zastávám názor, že výjimečný čin Jana Palacha nesmí být zapomenut. Význam Jana Palacha musí být stále jasný a úcta k němu probouzena u našich dětí a dětí jejich dětí. Nelze se s tímto činem srovnávat nebo si připisovat kousky jeho významu. Proto jsem nikdy nechtěl osobně připomínat okolnosti studentské hladovky z ledna 1969. Také si myslím, že každá událost by měla být zaznamenána i tradována přesně, právě proto, že bychom si neměli zvykat ani v maličkostech na postupné přetváření a přizpůsobování historických dat. Musím tedy reagovat na Váš rozhovor, který jsem slyšel ve vysílání Svobodné Evropy 20.ledna 1999.

O činu Jana Palacha jsem se dozvěděl 16.ledna 1969 večer, byli jsme doma otřeseni tou zprávou a měli jsme pocit, že bychom měli vyjádřit sounáležitost k člověku, který se za nás obětoval. V pátek 17.ledna jsem cítil, že o Janu Palachovi, který zápasil o život v nemocnici v Legerově ulici, ví málo lidí a děsila mne představa, že by bylo možné tuto oběť utajit, a také, že jsou ohroženy životy dalších mladých lidí. Jistě víte, že poselství Jana Palacha zcela konkrétně určovalo politickým představitelům dobu pěti dnů, kdy měli podniknout kroky proti okupaci republiky, jinak se měl upálit další mladý člověk. Jiné informace jsem v té době neměl. Obcházel jsem své známé, ale nikdo nevěděl, co dělat. V sobotu ráno jsem se dohodl se svým kamarádem Zbyňkem Prouskem, že se pokusíme upozornit širokou veřejnost na to, co se děje, uspořádáním hladovky v místě, kde se Jan Palach upálil.

Kolem poledne 18.ledna jsme u kašny na Václavském náměstí postavili stan a vyvěsili transparenty informující o hladovce. Hladovka byla vyhlášena na období do večera 21.ledna, to je na dobu stanovenou Janem Palachem k upálení dalšího z lidského řetězu. V tom případě bychom neomezeně pokračovali v hladovce.

Do večera se u nás zastavovali lidé a vyjadřovali účast s činem Jana Palacha, také se o nás dozvěděli novináři. Měli jsme dojem, že snad trochu přispějeme k uvědomování oběti Jana Palacha. Noc jsme považovali za kritickou z hlediska možné represe ze strany státní bezpečnosti. Kolem půlnoci jsme šli spát do stanu a celou noc nás hlídali naši přátelé, kteří také vyrobili nové velké transparenty na rampě musea. Ráno se již stala hladovka věcí veřejnou, když jsme vylezli ze stanu,

byl v našem okolí ohromný dav lidí a hlásili se další účastníci hladovky. První byl pan Kozák, další jména bych těžko dokázal seřadit. V té době nás perlustrovali strážníci veřejné bezpečnosti, ale nic nepodnikli.

K večeru 19.ledna 1969 Jan Palach zemřel, zanechal známý odkaz a jeho čin byl již nesmazatelně věcí našeho národa. Večer, nebo druhý den, to již nevím, nám pan Zoubek přinesl posmrtnou masku Jana Palacha, stáli jsme potom u ní střídavě čestnou stráž. Ještě dnes mi běhá mráz po zádech, když si vzpomenu na demonstraci, která následovala, Václavským náměstím defilovalo tisíce lidí v naprosté tichosti, bylo slyšet jenom kroky. Od té doby věřím, že český národ nezahyne.

21.ledna k večeru byla původní deklarace hladovky naplněna, také snad byl naplněn záměr přispět k burcování lidí. Rozhodli jsme se Zbyňkem Prouskem hladovku ukončit. Neexistoval důvod, který jsme předem vyhlásili pro neomezené pokračování hladovky. Většina původních účastníků hladovky souhlasila s dodržením původních pravidel a z Václavského náměstí odešla. Část lidí, kteří se k nám připojili po smrti Jana Palacha, v hladovce pokračovala.

Jedním z nich byl jediný člověk, kterého lze s Janem Palachem srovnávat, Jan Zajíc.

Váš

MUDr. Tomáš Roith
K.H.Máchy 1217
Neratovice
277 11

P.S. kopie tohoto dopisu posílám Společnosti Jana Palacha ve Všetatech a ing. Zbyňkovi Prouskovi.